

ת"פ 64204/12/14 - מדינת ישראל נגד יעקב ציגלר

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 64204-12-14 מדינת ישראל נ' ציגלר

בפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל

הנאשם

נגד

יעקב ציגלר

הנאשם

גזר דין

1) הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של **תקיפה סתם** - לפי סעיף 379, ושתי עבירות **איומים** - לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. כמפורט בכתב האישום המתוקן בתיק דנא, בתאריך 24.08.14, הזמין מר טל מזומן מדריך בעמותה העוסקת בארגון פעילויות לאנשים בעלי מוגבלות שכלית(להלן: "המתלונן"), מונית להסעת שלושה חוסים מהמעון בו שוהים למטרת פעילות בקניון "שרונים" בהוד השרון. הנאשם, המשמש כנהג מונית, הגיע למקום. בנסיבות אלו, העמיס הנאשם את כסא הגלגלים של אחד החוסים לתא המטען תוך שהוא אומר למתלונן "איכס, איזה טינופת". בהמשך הנסיעה, פנה למתלונן ואמר לו כי ריחם של החוסים מגעיל אותו והוא לא מעוניין להסיעם. המתלונן השיב לו שהוא מתנהג בצורה מגעילה ולא מקבל את השונה. משהגיעו לקניון, והמתלונן ביקש את פרטיו, איים עליו הנאשם וגידפו. המתלונן ניסה לצלם את הנאשם אך הנאשם, בתגובה, אחז בחוזקה בחולצתו ומנע ממנו לצלם, בעוד המתלונן מנסה להשתחרר מאחיזתו. בו בעת, הוציא הנאשם אקדח והרימו כך שהמתלונן הבחין בו ואז צעק לעברו "אני אהרוג את כולכם במונית המזוהמת הזו", והשיב האקדח למכנסיו. משהבחינו מאבטחים בהתנהלותו, רצו לעבר המונית ותפסו בנאשם.

3. הצדדים הסכימו, כי הנאשם יופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר, כשעתירת המאשימה להטיל על הנאשם מאסר, לצד ענישה מוסכמת של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

תסקיר שירות מבחן

4. מהתסקיר עולה, שמדובר בנאשם בן 71, העובד שנים רבות כנהג מונית. הנאשם מנהל אורח חיים תקין,

עמוד 1

נשוי ואב לשלושה ילדים בוגרים. הנאשם נטול עבר פלילי. באשר לעבירות המיוחסות לו, מאשר כי הגיב באופן תוקפני, אך מסביר את האיום באמצעות האקדח, על רקע תחושת כעס כלפי המתלונן. הנאשם הדגיש, כי ברגיל, מתייחס לאנשים בעלי מוגבלות בכבוד ומסייע להם ככל שניתן. עוד הביע חרטה על התנהלותו האלימה, החריגה לאורח חייו.

5. שירות המבחן התרשם מאדם נורמטיבי, בעל דפוסי חשיבה נוקשים אשר במצבי קונפליקט מתקשה לגלות מודעות כלפי סביבתו, ונוטה להגיב בתוקפנות. עוד מעריך כי נשקף מהנאשם סיכון נמוך להישנות עבירות אלימות. על כן בא שירות המבחן בהמלצה, להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 200 שעות לצד ענישה צופה פני עתיד ופיצוי למתלונן. שירות המבחן לא מצא להמליץ על ביטול הרשעתו.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה, עו"ד רווה, עמד על חומרת מעשיו של הנאשם, והדגיש כי מדובר בהתנהגות אלימה ובריונית שאינה מקובלת במחוזותינו וכי הענישה הראויה בגינה, הינה מאסר בפועל לתקופה ממושכת. ב"כ המאשימה אינו מתעלם מנסיבותיו של הנאשם, גילו, עברו הנקי והמלצת שירות המבחן, אך מבקש לדוחקם לאחור נוכח חומרת המעשים. עוד הפנה לעוגמת הנפש הרבה שנגרמה למתלונן ולחוסים, ועל כן עותר לטווח ענישה הנע בין 6-12 חודשי מאסר, ולמיקום עונשו של הנאשם במרכז לצד ענישה נלווית שהוסכמה בין הצדדים.

7. מנגד, עותר ב"כ הנאשם, עו"ד עמר, לביטול הרשעת הנאשם ואימוץ המלצת שירות המבחן לביצוע עבודות של"צ. לשיטתו, הנאשם פעל באופן מוטעה בתגובה להתנהגות המתלונן שביקרו שלא בצדק ובחריפות. עוד מוסיף שהמתלונן לא נרתע לאחר שהושמעו כלפיו דברי איום והוביל להסלמת האירוע. ביחס לנאשם, הפנה לגילו, עברו הנקי, חריגות המעשה לאורח חייו, ולכך שנטל אחריות על מעשיו. באשר לשימוש באקדח, סבור כי הוצאת האקדח לא נעשתה לצורך שימוש ממש בו. על כן סבור שמתחם הענישה נע בין ענישה צופה פני עתיד למאסר בדרך של עבודות שירות אלא שלשיטתו יש לחרוג בעניינו של הנאשם לקולא, ולבטל את הרשעתו. עוד הפנה לכך שהנאשם עובד כנהג מונית והרשעתו עלולה להוביל לביטול רישונו בהתאם להוראות פקודת התעבורה.

8. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו. הסביר כי משמש נהג מונית מזה 40 שנה, ואף הסייע בעבר, פעמים רבות, אנשים מוגבלים, סייע להם וכיבד אותם. עם זאת, סבור שהמתלונן התנהג באגרסיביות ועל כן, פעל מתוך כעס כלפיו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם - כללי

9. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

מתחם העונש ההולם

10. הערכים החברתיים המרכזיים שנפגעו כפועל יוצא מביצוע העבירות המיוחסות לנאשם, הינם זכותו של המתלונן לביטחון אישי ופגיעה בכבודם ובזכויותיהם של אנשים בעלי מוגבלות. בענייננו, יש ליתן משקל נכבד גם לרקע לביצוע עבירות, כשכאמור המתלונן, בחור צעיר המשמש, במסגרת עמותה, מדריך המסייע לאנשים בעלי לקויות שכליות, ובין היתר מלווה אותם לפעילויות מחוץ למוסד בו שוהים.

11. במקרה שלפנינו, כל רצונו של המתלונן היה להעביר עם שלושת החוסים יום של כיף בקניון בקרבת מקום. לצורך כך, הוזמן הנאשם המשמש כנהג מונית להסיעם למקום. התנהלותו של הנאשם מראשיתה - אמירותיו הבוטות כלפי ריחם של החוסים, וגסות יחסו אליהם ואל המתלונן ובהמשך, דברי האיומים כלפי המתלונן שניסה להגן על החוסים וכבודם, שהגיעו לשיאם בהפניית אקדחו לעבר המתלונן, מהווים פגיעה קשה וחמורה בכבודם ובזכויותיהם של אנשים בעלי מוגבלות והמסייעים להם. מעשיו משקפים חוסר סובלנות כלפי החרגי, זלזול בצרכיו המיוחדים וניסיון להשפלתו.

12. מעשים בוטים אלו פוגעים פגיעה קשה גם בעקרונות היסוד שנקבעו ע"י המחוקק במסגרת **חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998** (להלן: "**חוק שוויון זכויות**") חוק זה, שנכנס לתוקף ביום 1.1.1999, והעמיד לראשונה בישראל את ענייניהם של אנשים בעלי מוגבלות כנושא מובהק של זכויות אדם, הנגזר מזכויות היסוד המנויות בחוק יסוד: כבוד אדם וחירותו - בסעיף 1 לחוק נקבע כי "**זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתות על ההכרה בזכות השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות**". "לשון החוק משמיעה את מנגינתם של סעיפי חוק יסוד: כבוד אדם וחירותו, כדי לשוות לו מעמד מעין חוקתי. סעיף 1 מהדהד בפתיח את סעיף 1 לחוק יסוד: כבוד אדם וחירותו האומר כי "**זכויות היסוד של האדם בישראל מושתתות על הכרה בערך האדם, בקדושת חייו ובהיותו בן חורין, והן יכובדו ברוח העקרונות שבהכרזה על מדינת ישראל**" (דברי כב' השופט רובינשטיין, בבג"צ 6069/10 רמי מחמלי נ' שב"ס (5.5.14)).

13. מטרתו החשובות של חוק שוויון זכויות מעוגנות בסעיף 2, שם נקבע כי "**מטרתו להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות, ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולתו**". "ברי, איפוא" - מחזק ומוסיף כב' השופט

רובינשטיין בפסק דינו- "נדרש מעמנו המאמץ החברתי, בחינת העדפה מתקנת לעבר שויון, הגינות, אנושיות ותיקון עולם במיטבו".

14. הנאשם חטא חטא כבד לזכויות החוסים שהסיע ברכבו ולכבודם. כל שביקש המתלונן לעשות הוא למנוע המשך פגיעה זו, ולהילחם על כבודם האבוד של בני חסותו. הנאשם לא רק שלא חדל מהתנהלותו המכוערת, אלא המשיך, איים ותקף את המתלונן. אני דוחה בתוקף כל טענה שעלתה ע"י הנאשם וב"כ, לפיה המתלונן הוא שאחראי להתפתחות האלימה של האירועים המפורטים בכתב האישום. על כן מצאתי כי מידת הפגיעה של מעשי הנאשם בערכים המוגנים - גבוהה, עם זאת אין מדובר בעבירת תקיפה ברף גבוה.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות

15. בחינת מדיניות הענישה המקובלת בעבירות תקיפה ואיומים מלמדת, כי טווח הענישה רחב וגמיש ותלוי בחומרת המעשים והרקע לביצועם. עתירת המאשימה למאסר בפועל לתקופה ממושכת אינה מידתית ואף אינה מעוגנת בפסיקה. על כן, מצאתי לקבוע טווח ענישה שנע בין מאסר על תנאי ועד ששה חודשי מאסר שניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד ענישה נלווית הכוללת פיצוי.

16. עתירת ב"כ הנאשם לביטול הרשעת הנאשם חורגת ממתווה הסדר הטיעון שהוצג בפני בית המשפט, שכלל הסכמה למאסר על תנאי, וכן אינה עומדת בהלכות הפסיקה בסוגיה זו, ואף לא הומלצה ע"י שירות המבחן. אמנם, סעיף 14(1) לפקודת התעבורה מאפשר לוועדה הרלוונטית לשלול רישונו של נהג מונית עקב הרשעתו אך להתרשמותי, משמדובר בנהג מונית ותיק, שלא היה מעורב בעבר במקרים דומים, ספק רב אם כך ייעשה.

נסיבות הקשורות לעושה העבירה

17. בכל הקשור לקביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם יש ליתן משקל לנסיבות שאינן קשורות במעשה העבירה עצמו. הנאשם שלפניי, בן 71, בעל עבר נקי, מנהל אורח חיים תקין ועובד שנים רבות כנהג מונית ללא כל בעיות בתחום זה.

18. לאחר ששמעתי את דבריו, התרשמתי כי אכן האירוע חריג לאורח חייו ולאופן התנהלותו במסגרת עבודתו.

19. עוד אתן משקל להערכת שירות המבחן, כי הסיכון שנשקף מהנאשם נמוך, לחרטתו ולנטילת האחריות על מעשיו.

20. מאידך, אל לנו לשכוח את עוגמת הנפש שנגרמה למתלונן, בחור צעיר שהתנדב לסייע לאנשים מוגבלים ומצא עצמו מאוים ומותקף, וניתן לשוות לנגד עינינו את מידת הטראומה שנגרמה לו.

סוף דבר;

21. לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים ושקלתי את כלל השיקולים לקולא ולחומרא, מצאתי כי יש למקם את עונשו של הנאשם במרכז טווח הענישה. המעשים בהם הורשע חמורים ומכוערים, ויש לעשות ככל שניתן על מנת למנוע המשך ביצוע מעשים דומים להם, ובכך להעביר מסר תקיף ובלתי מתפשר לנאשם ולחברה כולה, אך לצד זאת, מדובר במעשה יחיד שאינו מאפיין את הנאשם ועליו הביע צער רב.

22. אינני מתעלמת מהמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם של"צ, בין היתר על מנת לאפשר לו לתרום לחברה, אך דומה כי אינה משכללת את כלל האינטרסים הציבוריים המתחייבים במקרה שלפניי, ומעניקה משקל יתר לאינטרס האישי של הנאשם.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 45 ימים, שירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחו"ד הממונה, ב"צ"ימס" - רחוב המוביל 7א התעשייה כפר סבא, הנאשם יתייבב לתחילת ריצוי עונשו ביום 10.11.16 אצל המפקח על עבודות השירות.

ב. 6 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מהיום עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מהיום עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. 500 ₪ קנס או 5 ימי מאסר תמורתם שישולם עד ליום 1.11.16.

ה. 1500 ₪ פיצוי למתלונן בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה וישולם עד ליום 1.11.16. כל כסף שיופקד יזקף תחילה לטובת הפיצוי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אלול תשע"ו, 19 ספטמבר 2016, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד עמיחי רווה, הנאשם וב"כ עו"ד רן עמר.